

Yttrande från Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Bakgrund

En före detta deltagare vid Sigtuna folkhögskola har den 11 juni 2021 anmält skolan till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR). Anmälan gäller skolans beslut om att avbryta anmälarens studier. Anmälaren anser att det inte fanns skäl för beslutet. Hen beskriver att hen började studera vid skolan höstterminen 2020 och att studierna, inklusive praktik, gick bra fram till den andra praktikperioden vårterminen 2021. Anmälaren anger att en medarbetare på skolan under hens praktikperiod fört fram att hen inte klarade av sin praktik, men hen menar att praktiken gick bra. Hen uppger vidare att skolan kritiserat hens svenska och menat att hens språk inte uppfyllde kraven. Anmälaren anger att hen efter praktiken fick information om att arbetslaget för hens utbildning hade gjort bedömningen att hen, utifrån skolans kriterier om aktivt deltagande och ledarskap, inte nådde upp till de grundläggande krav som ställs för att få intyg på utbildningen.

Arbetslaget meddelade att den tidigare deltagaren inte kunde fullfölja utbildningen och därför behövde avbryta sina studier. Anmälaren anger att hen blev chockad av informationen. Hen kontaktade rektor som bokade in ett möte med hen och två lärare. Där fick anmälaren information om att bakgrunden till beslutet handlade om brister i studierna och svårigheter under praktiken. Efter mötet ringde anmälaren sin praktikhandledare och uppfattade att handledaren inte höll med om den bild som skolan fört fram. Anmälaren överklagade rektors beslut till styrelsen. Den 28 juni 2021 avslår styrelsens ordförande överklagan. Anmälaren menar att skolans agerande mot hen är diskriminering utifrån diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet.

Av skolans underlag till FSR framgår att rektor tillsammans med arbetslaget bedömt att anmälaren inte kom upp till den nivå eller visat den progression som behövs för att klara en examen. En av lärarna hade två samtal med den praktikplats anmälaren hade under vårterminen. Enligt skolan framkom det att anmälaren var olämplig för den typ av arbetsplatser och uppgifter som utbildningen syftar till, vilket både

lärare och praktikplats ansåg. När anmälaren överklagat rektors beslut samtalade styrelsens ordförande med hen och tog del av hens anmälan. Ordförande tog sedan del av dokumentation av lärarnas helhetsbedömningar och delar av de uppgifter som anmälaren lämnat in under läsåret. Ordförande hade också samtal med rektor som beskrev ärendet, redogjorde för underlag för bedömning och svarade på frågor om hur ärendet hanterats. Ordförande meddelade sedan att styrelsen inte gör en annan bedömning än rektor.

Av skolans studeranderättsliga rutiner framgår att studerande som är missnöjda kan vända sig först till rektor, sedan skolans styrelse och därefter FSR. Om det uppstår problem som kan äventyra en deltagares skolgång ska hen kallas till samtal med rektor och/eller ansvarig personal, samtalet kan leda till en varning eller ett avskiljande. Beslut om avskiljande fattas av rektor. En grund för avskiljande är att deltagaren inte klara den nivå i studierna som krävs. I dokumentet om förhållningssätt för bedömning av studerande vid aktuell utbildning beskrivs vad som krävs för att bli godkänd på utbildningen. Där anges att bedömning görs av alla lärare tillsammans vid läsårets slutskede.

Anmälaren har beretts tillfälle att kommentera skolans underlag. Hen betonar att skolans beskrivning av hens insats som deltagare inte stämmer utan att studierna har gått bra.

Bedömning

FSR utreder om aktuella beslut fattats i enlighet med folkhögskolans regelverk. Skolans grund för avskiljande vilar på dess bedömning att den tidigare deltagaren inte skulle kunna hantera uppdraget som utbildningen syftar till. Anmälaren anger att handledaren på praktikplatsen har gett en annan information. Det är olyckligt att anmälaren på så sätt upplever sig ha fått motstridig information. Det är ändå så att skolan har gjort en samlad bedömning av anmälares möjlighet att fungera i en framtida yrkesmiljö. FSR ser att den aktuella utbildningen ställer särskilda krav på deltagarnas lämplighet. FSR ifrågasätter inte skolans grund för avskiljande, men noterar att det ur deltagarens perspektiv hade varit tydligare om hen istället hade blivit underkänd på utbildningen. FSR ifrågasätter om en disciplinär åtgärd är rätt åtgärd i fall då en deltagare inte klarar sina studier.

FSR betonar vikten av insatser, stöd och anpassningar, på kurser där språk och kommunikation står i fokus. Om skolan anser att deltagare

behöver ha en viss nivå på sina kunskaper i svenska för att klara utbildningen, kan skolan också överväga att ställa krav på sådana språkkunskaper vid antagningen. Ett av de mest grundläggande verktygen i en medborgares möjligheter att kunna utöva sina demokratiska rättigheter är läs- och skrivförmåga. Det är därför viktigt att folkhögskolan bistår deltagare med språkligt stöd.

Eftersom bedömning av praktiken är av stor vikt ser FSR att det vore lämpligt att ha en skriftlig dokumentation av bedömningen. I underlagen till FSR saknas vidare ett skriftligt beslut från rektor om avskiljande. Anmälaren har uppfattat att beslutet om avskiljande i det första skedet kom från arbetslaget, medan skolan anger att rektor fattat beslutet tillsammans med arbetslaget. FSR framhåller att det ur ett studeranderättsligt perspektiv är viktigt att beslut om disciplinära åtgärder fattas i enlighet med skolans rutiner, vilket i det här fallet innebär att rektor fattar beslutet. Det är också av vikt att beslutet kommuniceras på ett tydligt sätt.

FSR uttalar sig inte i frågan om huruvida Sigtuna folkhögskola överträtt diskrimineringslagen, eftersom det är en fråga för DO.

Rekommendationer

FSR rekommenderar Sigtuna folkhögskola att

- säkerställa att alla deltagare med behov av språkligt stöd får adekvata insatser, alternativt överväga att ställa krav på viss språklig nivå i svenska vid antagning, samt
- tydligt kommunicera beslut om disciplinära åtgärder.

Detta yttrande har beslutats av Anna Medin (ordförande), Monika Andersson (RIO), Robert Uitto (SKR) samt Lars-Håkan Bild och Erik Isaksson (studeranderepresentanter). Föredragande har varit Anna Göthner (Folkbildningsrådet). Närvarande när yttrandet beslutades var även Karin Gustavsson (Folkbildningsrådet).

För Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Anna Medin

Anna Göthner